Zabójcy komarów mieszkają w naszych domach

Wyobraźcie sobie 20 000 komarów i meszek – nie jest to miła wizja. Pojedynczy jerzyk może nas przed nimi uratować i schwytać je wszystkie w ciągu jednego dnia! Ptaki i nietoperze bytujące w naszych domach zjadają ogromne ilości owadów chroniąc nas przed komarami, meszkami i szkodnikami roślin. Kolonia nietoperzy w ciągu lata zje około 2 tony owadów! Niestety często za tę pożyteczną pracę są karane śmiercią.

Ptaki i nietoperze mieszkają w naszych domach

Budynki to najważniejsze siedliska większości ptaków i nietoperzy w terenie zabudowanym. Te zwierzęta mieszkają z nami niemal w każdym domu, mogą być dosłownie w każdej szczelinie. Zazwyczaj nie zdajemy sobie sprawy z obecności tych małych, cichych, czystych i

pożytecznych sąsiadów. Zamieszkują zakamarki budynków. Nietoperzom wystarczy jednocentymetrowa, a ptakom kilkucentymetrowa szczelina, by schować się pod naszym parapetem, w ubytku elewacji, za rynną, czy pomiędzy wielkimi płytami starego bloku. Wąska szpara prowadzi do większej przestrzeni, jamki znajdującej się głębiej w ścianie.
Zwierzęta nie są oczywiście w stanie same zrobić takich „jamek", tylko zajmują te, które powstały np. w wyniku niszczenia budynku.
Nietoperze potrzebują naszych domów jako dziennych kryjówek, miejsc do rozmnażania a także zimowania. Chętnie korzystają ze strychów i stropodachów (pustych przestrzeni pomiędzy stropem ostatniego piętra a dachem). Ptaki można spotkać w budynkach w tych samych miejscach, co nietoperze, z wyjątkiem piwnic, w których te ostatnie często zimują.

Skazane na budynki, skazane na śmierć?

Niektóre gatunki są całkowicie uzależnione od dostępności siedlisk w budynkach i nie potrafią się przenieść nigdzie indziej – wyrzucone z

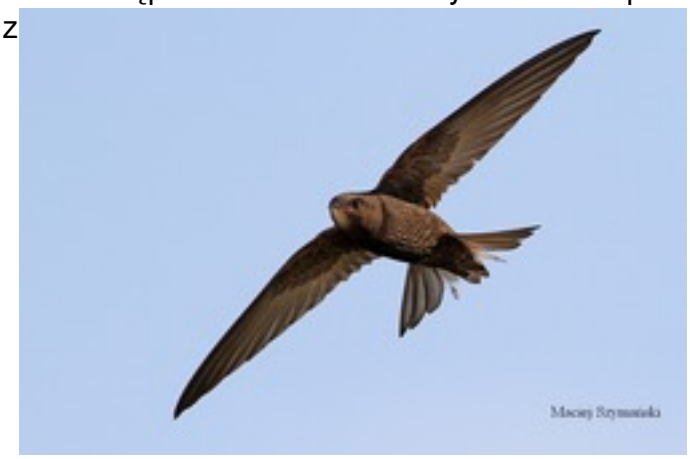

naszych domów zginą. Dotyczy to m.in. wróbla, jerzyka i jaskółki oknówki. Wyłącznie w budynkach gniazduje na niżu także mały ptaszek - kopciuszek. Również rzadkie w Polsce sowy pójdźka i płomykówka gnieżdżą się niemal wyłącznie w budynkach. Budynki dają też niezbędne kryjówki nietoperzom. Ukryte w zakamarkach budynków zwierzęta często są zamurowywane żywcem w czasie remontów. Najbardziej niebezpieczne są remonty prowadzone w okresie od kwietnia do sierpnia, gdy trwają lęgi ptaków i okres rozrodu nietoperzy. Ocieplanie budynków powoduje śmierć tysięcy zwierząt zamurowanych w szczelinach i zamkniętych w stropodachach. Niejednokrotnie można obserwować ptasich rodziców dobijających się rozpaczliwie do piskląt zamkniętych w stropodachu, którego otwory wentylacyjne właśnie zostały zaślepione kratkami. Te pisklęta czeka śmierć, chyba, że ktoś zdejmie kratki wystarczająco szybko. Ocieplone budynki stają się gładkie - nie ma w nich już zakamarków odpowiednich dla ptaków i nietoperzy, które nie mają dokąd wrócić. Bardzo spada liczebność typowych dla budynków gatunków, takich jak wróbel i jerzyk.

Pożyteczne i chronione

Wszystkie ptaki i nietoperze występujące w budynkach są pod ochroną – nic dziwnego, skoro są tak bardzo pożyteczne dla człowieka. Wszystkie nietoperze żywią się wyłącznie owadami. Ptaki również zjadają mnóstwo uciążliwych dla nas owadów. Pojedynczy jerzyk, spędzający w Polsce zaledwie 4 miesiące, schwyta w tym czasie około 2,5 miliona owadów latających! Kolonia jerzyków zasiedlająca stropodach jakiegoś bloku wiosną i latem oczyści otoczenie z 250 milionów owadów! Prawo obowiązujące w Polsce mówi, że wszelkie prace remontowe czy rozbiórkowe trzeba dostosować do chronionych gatunków występujących w budynkach. Nie wolno ptaków ani nietoperzy chwytać, przemieszczać, niszczyć lub przenosić gniazd, zabijać ani płoszyć. Płoszenie tych zwierząt w okresie rozrodu może sprawić, że ze strachu porzucą swoje dzieci na śmierć głodową. Nie można także bez zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska niszczyć ich siedlisk. Siedliskiem gatunku chronionego jest każda szczelina w elewacji, stropodach lub inne miejsce w budynku, z którego kiedykolwiek korzystał jakiś ptak lub nietoperz. RDOŚ na pewno pozwoli nam zniszczyć siedliska, ale pod warunkiem zrekompensowania zwierzętom tej straty przez zawieszenie dla nich specjalnych budek.

Chrońmy je, by one ochroniły nas przed owadami

Niełatwo wypatrzeć ptaki i nietoperze w budynku, dlatego łatwo zamurować je w ich siedliskach. Uniknąć tego można korzystając z pomocy specjalistów. Ornitolog i chiropterolog (specjaliści od ptaków i nietoperzy)sprawdzą, gdzie w budynku są zwierzęta chronione i doradzą, jak i kiedy go remontować, aby było to dla nich bezpieczne orazby one nie przeszkadzały w remoncie, a po

nim wróciły donaszych siedzib. Nie obawiajmy się, że remont będziemy musieli robić zimą. Większość ptaków (z wyjątkiem gołębia miejskiego, który również jest pod ochroną) przebywa w miejscach gniazdowania jedynie przez niewielką część roku, w okresie lęgów. Również nietoperze nie korzystają z naszych domów przez cały rok. Współpracując ze specjalistami będziemy mogli wyremontować dom wiosną lub latem, ale bez szkody dla zwierząt, zgodnie z prawem, które chroni ptaki i nietoperze.

Każdy może chronić ptaki i nietoperze

Jeżeli nie chcemy plagi owadów w naszym otoczeniu, to we własnym interesie musimy chronić ptaki i nietoperze. Te pożyteczne zwierzęta są częścią przyrody, która jest naszym wspólnym dobrem narodowym (mówi o tym nawet Konstytucja). Widząc remont budynku, sprawdźmy, czy nie zagraża zwierzętom. Gdy gniazda lub siedliska są niszczone, ptaki i nietoperze płoszone lub zabijane, wzywajmy policję i straż miejską. Służby te muszą zareagować gdy łamane jest prawo. Korzystajmy z pomocy organizacji ekologicznych i instytucji, takich jak Regionalna i Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wydział Ochrony Środowiska gminy oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, który ma obowiązek wstrzymać remont budynku zagrażający ptakom lub nietoperzom (art. 50 ust. 1 pkt. 2 ustawy prawo budowlane). Wspólne działanie jest najskuteczniejsze. Zawiadomienie mediów często pozwala uratować zwierzętom życie. Pomocny w takich sytuacjach poradnik interwencyjny i wyciąg z przepisów prawa znajduje się na stronie Stołecznego Towarzystwa Ochrony Ptaków www.stop.eko.org.pl

W wyremontowanych, gładkich domach nie ma kryjówek dla ptaków i nietoperzy. Jeśli zwierzęta te stracą swoje siedliska w budynkach, to nieprędko tu wrócą, a my nie poradzimy sobie z wzrastającą liczbą dokuczliwych insektów. Dlatego wieszajmy specjalne budki by zwiększyć szanse na przetrwanie ptaków i nietoperzy. Dla niektórych gatunków,np. jerzyków i wróbli, skrzynki można wieszać tylko na budynkach. Ważne, aby budki miały odpowiednie, nie za duże i nie za małe, wymiary (nie tylko wnętrza, ale i otworu wlotowego) ibyły umieszczone tak, aby nie zaciekał do nich deszcz i mocno nie nagrzewało ich słońce. Można je powiesić na ścianie nawet przed ociepleniem, a po położeniu warstwy styropianu, otynkować na kolor elewacji (tzw. metoda podtynkowa).

Chrońmy ptaki i nietoperze w budynkach, zanim znikną z naszego otoczenia, pozostawiając w nim tylko komary i meszki, którymi kiedyś się żywiły!

Projekt nr WND-RPZP.04.05.01-32-009/11 pn. „Podnoszenie świadomości ekologicznej w

zakresie zagrożeń wynikających z prac remontowo-budowlanych dla stanu populacji synantropijnych gatunków ptaków i nietoperzy oraz ich siedlisk" jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-201

autor: Zielińska Dorota

Opis projektu znajduje się na naszej stronie internetowej: http://gajanet.pl/aktualnosci/nietoperze-i-ptaki-pozyteczni-lokatorzy-naszych-budynkow---szkolenia/

FEDERACJA ZIELONYCH GAJA

Projekt nr WND-RPZP.04.05.01-32-009/11 pn. „Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie zagrożeń wynikających z prac remontowo-budowlanych dla stanu populacji synantropijnych gatunków ptaków i nietoperzy oraz ich siedlisk" jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013

{backbutton}